

**R.P. Petri Leurenii Societatis Jesu, SS. Theologiæ
Doctoris, & SS. Canonum Professoris Vicarius Episcopalis,
Sive Tractatus Quaternarius Per Quæstiones & Responsa
Canonica Deductus**

Leuren, Peter

Coloniae Agrippinae, 1708

71. In quibus Vicarius generalis habeat jurisdictionem ordinariam.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74203](https://nbn-resolving.de/urn:nbn:de:hbz:466:1-74203)

rei possessio vel dominium simul esse penes duos in solidum l. 3. de acquirend. possess. l. si ut cert. ff. commo- dat. l. 3. de precario. Ita neque potest simul penes duos esse eadem jurisdictione in solidum, dum a possessione & dominio recte arguitur ad jurisdictionem, quae & ipsa est jus aliquod. Nam respondetur, quod licet duo non possint eandem rem in solidum simul possidere eodem modo, quod volunt citati textus, & ut expressè habetur in c. liet. §. ex pranzi. de pre- possunt tamen diverso modo & respectu possidere, scilicet ut unus possideat naturaliter, alter civiliter, unus nomine alterius, alter per seipsum nomine suo ac proprio: quomodo etiam ejusdem rei dominium potest esse penes duos in solidum diversa ratione, ita ut penes unum sit dominium directe, penes alterum utile; sic licet non possit eadem jurisdictione a qua principaliter, eodem modo simul esse penes duos in solidum, non est tamen absurdum, ut eadem jurisdictione sit penes Episcopum principaliter ac proprio nomine: qui ratione dignitatis Episcopalis quasi dominium jurisdictionis habeat; penes Vicarium accessori & secundari, & non suo sed principalis nomine, & quasi exercitum jurisdictionis, utpote qui non suo nomine, sed nomine principalis, & quasi exercitum jurisdictionis, utpote qui non suo nomine, sed vice Episcopi jurisdictionem dicitur exercere. Ita ferè Pirh. l. cit. n. 36. citans Sanch. ubi supra n. 13. Barbos. de potest. Episc. Alleg. § 4. num. 38. & 39. Quod si instes: vel ex hoc ipso, quod Vicario Episcopi jurisdictione competat, & inst non suo, sed nomine alterius, scilicet Episcopi, sequitur illum non habere jurisdictionem ordinariam, sed solum delegatam, utpote quae in hoc distinguuntur ab ordinaria, quod Judex ordinarius propria jurisdictione utatur, & proprio nomine, delegatus vice alterius, qui mandavit, non sua fungatur, iuxta l. qui mandatum. ff. de off. ejus cui mandat. jurisd. l. soler. ff. de jurisd. omn. Jud. respon- det Pirh. l. c. n. 30. ex Sanch. l. c. eam, qui vices alterius gerit in diverso tribunal, esse Judicem delegatum, non autem eum, qui vices alterius ita gerit, ut constitutus idem tribunal cum ipso, sicut Vicarius cum Episcopo; tunc enim erit Judex ordinarius, cum Episcopi jurisdictione sit ordinaria. Unde generaliter loquendo, ex eo, quod quis gerat vices alterius, non sequitur, quod non habeat jurisdictionem ordinariam, sed delegatam, ut patet in legato Papæ, qui ejus vices gerit, c. 1. de off. legat. & tamen habet jurisdictionem ordinariam c. 2. tit. eodem in §. proinde requiritur insuper, ut vices alterius gerat non ex ullo proprio officio, cui talis jurisdictione coha- reat. Vicarius autem Episcopi exercet jurisdictionem vice Episcopi ratione officii Vicariatus, non ex nuda commissione, & in eodem tribunali juxta Barbos. l. cit. n. 43. Ad ea, qua contra hoc ipsum obmoveri possent, dicendo nimurum; jurisdictionem officio Vicariatus non esse annexam à lege, si- cut ea annexa est ex Canone officio Archidiaconi, sed concedi ab Episcopo, qui cum ipse non sit Princeps supremus, constitutus nequit Judicem ordinarium, adeoque nec concedere jurisdictionem ordinariam, ad ea inquam respondebitur paulo post, ubi queretur, à quo Vicarius suam habeat jurisdictionem.

3. Neque opponas secundò jurisdictionem ordi- nariam esse perpetuam, irrevocabilem, & non exspirare morte concedentis, sicut jurisdictione delegata exspirat morte delegantis, re adhuc integra, & qualiter jurisdictione Vicarii non est perpetua, sed ad nutum Episcopi revocabilis, & exspirat morte Episcopi, et si res adhuc sit integra. Nam respon-

P. Leuren. Vicarius Episc.

detur; de ratione ordinaria jurisdictionis esse, ut sit perpetua & irrevocabilis, neque morte con- cedentis exspiret, quando alicui per se punit, seu principaliter, & proprio nomine inest & competit; secus, quando jurisdictione ordinaria alicui non inest principaliter ac per se, & nomine proprio, sed solum accessori, ita ut vice & no- mine alterius exerceatur, sicut est in Vicario Episcopi solum accessori, & quod ad exercitum. Pirh. loc. cit. n. 28. ex Sanch. loc. cit. & Barbos l. c. n. 44.

4. Neque opponastertid; Episcopum non pos- se constitutre Judicem ordinarium, cùm id sit folius Principis supremi c. à Judicib. de arbitris. & ibi Gl. & nullus inferior Princeps possit officium suum seu totam jurisdictionem suam alteri committere. Maranta de Jurisd. p. 4. distinc. §. num. 51. & Authores comiuter in c. penult. de Judic. apud Lay- man. in c. ut Archidiaconus. de off. Archid. n. 3. adeo- que jam non nisi delegatum jurisdictionem con- cedere poterit Vicario. Nam respondetur, quod licet Episcopus nequeat constitutre Judicem ordinarium, qui distinctum ab eo tribunal & jurisdictionem ha- beat, possit tamen constituere, qui idem cum ipso tribunal & jurisdictionem habeat, sive Episcopo substitutus in eadem jurisdictione. Pirh. loc. cit. num. 37. Adde, quod juxta plures habeat jurisdictionem, non ab Episcopo, sed à lege, de quo paulo infra.

Quæstio 70. An quoque pari modi Vicario capitulo Sede vacante, & Vicario foranico Episcopi competat jurisdictione ordinaria?

1. Responde ad primum affirmativè. Sbroz. l. R. 2. q. 55. n. 31. citans Pavin. de potest. capit. sed. vac. p. 2. q. 10. n. 8. de quo vide dicenda er. seq.

2. Reip. ad secundum negativè. Sbroz. l. c. n. 33. citans Gl. in Clem. 2. de rescript. v. foranens. Marant. de ordin. Jud. p. 4. dist. §. n. 14. Milis in reporr. v. Vicar- ius foran. Covar. qq. pract. c. 4. n. 7. Cuch. inst. ju- ri. can. tit. 8. de Vicar. n. 16. l. 2. & plurimos alios. Idem tenet Lotter. l. 1. q. 23. n. 45. citans Gutier. de matrim. c. 68. n. 11. Barbos. de potest. Episc. p. 3. alleg. § 4. n. 22. Garc. p. 5. c. 8. n. 29. ubi, quod is dicatur delegatus, nec faciat idem tribunal cum Episcopo, unde a tali Vicario appelletur ad Episcopum vel ejus Vicarium. Citat pro hoc Sanch. de matrim. l. 2. d. 29. n. 12.

Quæstio 71. In quibus Vicarius generalis ha- beat jurisdictionem ordinariam?

1. Esp. habet primò in iis, quæ ex generali of- ficio Vicariatus ei competunt, & in generali mandato Vicariatus ei committuntur. Sbroz. l. 2. q. 55. n. 35. citans quamplurimos. Pirh. l. c. n. 40. citans Laym. de jurisd. ordinari. concl. 105. Sanch. de matrim. l. 3. d. 28. c. 8. n. 8. Garc. l. c. n. 40. cum communi.

2. Secundò etiam in iis, quæ speciali commissione opus habent, modo in prima commissione generali vicariatus officio specialiter annexantur, seu simul & una cum jurisdictione generali, & ordinaria pote- state committuntur. Secus est in causis, quæ speciale mandatum requirentia in prima commissione seu consti- tutione Vicarii ipsi specialiter non committuntur, sed postea seorsim ac separatim per speciale mandatum, ita ut in his delegatum solum jurisdictionem ha- beat Vicarius. Sbroz. l. c. n. 38. & 39. Garc. l. c. n. 40. & 41. citans Felin. in c. liet. in corrigendis de off. ordi- nari. n. 1. Aufschr. ad Capell. Tholosan. decis. 443. Gamb. de off. legat. l. 9. n. 33. & seq. Bero. conf. 22. n. 14. & 19. vol. 1. Sanch. ubi ante. Pirh. Laym. locis cit. Ventrigl. Tom. 2. annot. 14. §. 1. num. 49. ubi etiam: quod, quidquid sit in jure, in praxi videmus servari, quod

C 2

Vicar-

Vicarii in his, quæ speciale mandatum requirent, semper procedant ut Ordinarii; non ut delegati. Nam, se subscribunt in actis. NN. Vicarius generalis. Contrarium reponsum nostrum tenentibus Lapo in c. 2. de off. Vicar. in 6. Dominic. ibidem. Auchar. num. 2. Marc. Anton. Genueus. in pr. cur Arcibep. Neapol. c. 66. num. 25. apud Garc. l. cit. num. 45. in quanquam tenuerit; quod sive in simul, sive in diversis temporibus sit at commissio specialis alicuius vel aliquorum requirentium speciale mandatum, & addatur clausula generalis: & ad omnia alia requirentia speciale mandatum: tunc tota jurisdictio sit ordinaria; eo quod ille ordinarius est, cui committitur universitas cau- sarum. Si vero non adjicitur dicta clausula generalis, tunc in expressis requirentibus speciale commis- sionem erit jurisdictio delegata. Verum nostræ responsionis bonam, & generalem rationem dat Pirh. ex Sanch. loc. cit. quod in priore casu jurisdictio quod ad actus speciale commis- sionem exigentes, datur tanquam annexa, & accessoria ad ipsum officium generale Vicariatus, & ideo, sicut jurisdictio principalis ipsius officii generalis Vicariatus est ordinaria, ita & jurisdictio quod ad actus specialiter commissios accessoriæ illi annexa transit in ordinariam; quia accessoriæ sequitur principale, iuxta reg. juris 42. in 6. Secus est in posteriore casu, in quo jurisdictio ad actus specialiter commissios non accessoriæ, sed separatis & singula- riter, & independenter à generali officio Vicariatus datur, ideoque delegata censeri debet. Specia- laliter quoque doctrinam & rationem adversario- rum elidit Garc. cit. num. 45. nempe, quod sola commissio universitatis cau- sarum non faciat vere Ordinarium, & quod dum in simul cum potestate ordinaria sit commissio aliquorum requirentium speciale mandatum, tota jurisdictio sit ordinaria, et si non addatur dicta illa clausula generalis, ex quo una est commissio iuxta c. translato. de consit. Unde jam etiam in his casibus ita singulariter ac separati- tim commissios appellari potest à Vicario ad Episcopum delegantem. Pirh. loc. cit. è contra in re- quirentibus speciale mandatum, simul tamen cum potestate ordinaria committi solitus à Vicario ad Episcopum non datur appellatio. Garc. loc. cit. n. 42.

3. Tertiò etiam in iis, quæ speciale commis- sionem requirentia committuntur quidem singula- riter ac speciatim à commissione generali Vicariatus, committuntur tamen tanquam Vicario gene- rali, seu intuitu officii Vicariatus. Pirh. loc. cit. Sic quoque tradit Joan. And. ad Speculator. in Rub. de off. Vicar. apud Garc. num. 43. quod quando divisim ac separati committuntur, quæ requirunt specia- le mandatum, tota jurisdictio sit ordinaria, si in commissione fiat mentio Vicariatus, sive in salutatione dicendo: Tali Officiali vel Vicario nostro: sive in progressu dicendo: Tibi Officiali nostro committimus, quod positis, &c. Sic dicendo: potestatem tibi alias per nos commissam extendimus, prorogamus, ampliamus. Jo- annem And. sequitur Sanch. l. cit. Hanc tamen do- minam sibi non placere ait Garc. n. 44. nisi in eo solum casu, dum diceret Episcopus, quod potes- tatem alias commissam extendat vel ampliet; non verò si in commissione illa separati fieret so- lum mentio Vicariatus sive in salutatione, sive in progressu; eo quod sola Vicariatus mentio non o- peretur extensionem, prorogationem, aut ampli- ationem potestatis alias commissæ, sed si olim sit causa demonstrationis personæ, cui datur nova illa com- missio.

Quæstio 72. A quo jurisdictionem suam ordi- nariam accipiat Vicarius generalis Episcopi?

Respondeo: Accipere Vicarium hanc jurisdictionem non tam ab Episcopo quam ab ipsa legi; eo quod licet nulla lex Canonica in toto Jure Ca- nonico reperiatur, quæ expresse hanc jurisdictionem tribuat isti vicario, cum tamen Jure Canonico licitum sit, & permisum Episcopis constituere & assumere Vicarios. c. c. 6. 6. 1. 2. de off. ordinari. in 6. c. ult. de heret. in 6. qui vice eorum jurisdictionem Episcopalem exerceat, hoc ipso, quod Episcopus nominat & constituit Vicarium ex permissione juris, jus ipsi det, & conferat jurisdictionem ordinariam, supposita tamen & interveniente dicta no- minatione seu institutione Episcopi. Sic inquam do- cent Sbroz. l. 2. q. 14. & 26. & alii plures citati à Garc. loc. paulo post citand. Item Pirh. l. cit. num. 37. citans pro hoc Barbos, de potest. Episc. alleg. p. 4. n. 40. & 44. Sanch. de matrim. l. 3. d. 29. q. 1. n. 13. Idem tenet Pignat. Tom. 4. consil. 37. n. 6. ubi lex ipsi est, quæ dat jurisdictionem Vicario generali secundam Gl. in c. Romana, v. generaliter, de appellat. rejecta opinione Gof- fred. & aliorum. Citat quoque pro hoc Abb. in c. quo- nam, etiam in fine, ubi is afferat, quod Episcopus propriè non dat jurisdictionem Vicario, sed lex ipsa ministerio & factò Episcopi interveniente: eadem habet Pignat. Tom. 3. consil. 64. n. 4. ubi Vicarius con- stituitur; unde habeat jurisdictionem ratione officij, & titulo Vicariatus, iuxta c. 2. de off. Vicar. in 6. ut no- tant Abb. consil. 21. n. 3. l. 1. Covar. qq. præl. c. 4. n. 4. in fine. Fagn. in c. quod nobis de clandest. de sponsat. n. 45. &c. Quorum sententiam fecutus fui in foro benef. p. 2. q. 681 n. 2. citatis Castropol. Molin. Azor & ali- is. Contrarium tamen tradit Garc. de benef. p. 3. c. 8. n. 24. & 25. ubi is: dicitur Ordinarius ex eo, quod juris permissione & consuetudine ab Episcopo constituantur, ut ejus locum teneat, & jurisdictionem generaliter exerceat, & sic perinde, ac si à lege constitueretur. Non tamen ex eo est Ordinarius, quod lex de jurisdictioem Vicario interveniente ministerio & factò Episcopi, ut tenet Rota decif. 4. de off. Vicar. alia 378. in Novis. Marant. in speculo Advocator. p. 4. dist. 5. n. 12. Thom. Sanch. nam verius est, Vicarium ac- cipere jurisdictionem ab Episcopo cum deputante, ut tenet Vestrius in pr. Caria Roman. l. 3. c. 3. n. 2. nec id negari potest. Idem ijsdem verbis ex Garcia tenet Pax Jord. l. 12. tit. 1. n. 43. & distinctius aliquantum ex Hostien- sis, tit. de off. delegat. tradit Laym. in c. ut Archidiaco- nus. de off. Archid. n. 3. quod jurisdictio illa ordinaria Vicarii directè proveniat ab Episcopo, creante seu as- sumente Vicarium; indirectè vero à lege seu Canone, nimurum concedente Episcopis potestatem as- sumendi seu creandi Vicarium; sicut è contra juris- dictio ordinaria Archidiaconi directè provenit à lege & indirectè ab homine, v. g. Episcopo, instituente Archidiaconum, seu conferente Archidiaconatum.

Quæstio 73. An & qualiter idem cum Episco- po consistoriorum seu tribunal habeat Vicarius, & in quibus casibus habeat idem tribunal?

Respondeo ad primum affirmativè. Barbof. Ja- ris Eccles. l. 1. c. 15. n. 18. Pax Jordan. l. c. n. 58. Lotter. de re benef. l. 1. q. 23. n. 45. Sbroz. l. 2. q. 25. n. 3. & 9. 57. n. 1. Laym. in c. non putamus. de consuetud. in 6. n. 2. Ego in foro benef. p. 2. q. 681. n. 2. citatis pluribus juxta dicta in antecedentibus frequenter.

2. Resp. ad secundum: Vicarius non habet in omnibus idem consistoriū seu tribunal cum Episcopo, Sbroz.